

Fráfarni fútin

Rúsdrekkalógin grundin til gøtuófrið og vaksandi kriminalitet

Eitt tað mest umrødda evnið, ið Klerens, sum aftaná sjeý ára langa starvstið fór til Danmarkar aftur í seinastu viku, er settur í samband við, er rúsdrekkalógin ella um sokallaðu »ølklubbarnir« eru lógligir ella ikki

— Men sig endiliga ikki ølklubb, er hann skjótur at leggja afturat. Klubbarnar eru jú meira enn øl. Fólk koma í klubbarnar av fleiri grundum enn at drekka øl — tey koma fyrri at hitta hvønn annan, spæla kort, telva, spæla billiard, dansa o.s.fr., nei, klubbarnar hava nógv positivt við sær og henda min staða er greið og kend, sigur Klerens.

Hann grundar pástandin við at visa á, at klubbarnar ongan tíð, so at siga, hava nakað órøgv við sær, meðan diskotekklubbarnar, har tað ikki er loyvt at drekka, ikki so sjáldan hava rok við sær av einum ella øðrum slagi.

Lógligir ella ikki

— Um klubbarnar eru lógligir ella ei, er ein dómsspurningur, sigur Klerens. Við eina dómssavgerð kunnu teir móguliga steðgast ella verða gjørdir lógligir. Men vórðu klubbarnar steðgaðir, funnu fólk upp á okkurt annað. Hildu klubbarnar uppat at virka, fingi vit heilt avgjørt meiri fólk aftur á gøturnar um kveldarnar og næturnar og harvið meira ófrið.

— Men klubbarnar eru asosialir — uttan teir sjálvir kunnu gera nakað við tað. Teir hava bert avmarkaða limavitjan ella móguleika. Tey undir 20 ár, sum ofta trupulleikar eru við, kunnu vegna rúsdrekkalógina ikki koma inn.

Klerens sigur, at tað er ikki lógið, at tað er torført at halda skil á einum diskotekklubba ella eini dansihøll. Fólk verða fylt inn, standa í einum trunka, sum oftast eru ikki borð ella stólar, har tey kundu notið kveldið meira.

Nei, trokan og hiti, so ikki er lógið, at onkur øsist upp og so hett at fara niður í knø at drekka!

— Nei, eg haldi at loysnin er at hava vanligar restauratiónir við teimum móguleikum sum aðrastaðni. Eigarin skal hava skil á fyrri at varðveita loyvi og hann skal halda hølina nosslið fyrri at tekkja tey vitjandi.

Hevði verið í Grønlandi

— Ein av grundunum til, at eg kom til Føroyar, var umframt áhugi fyrri arbeiðinum, áhugin fyrri at siggja og uppliva nakað nýtt.

— At eg hevði verið í Grønlandi í eitt ár gjørdi eisini sít til, at eg

sókti um starv í Føroyum, tá tað varð lýst leyst í 1969. Eg fekk starvið og havi síðan verið fúti í Føroyum.

Klerens sigur, at munurin millum arbeiðið í Grønlandi og her var stórur. Ikki minst, tá tað galt um tær longu ferðirnar, sum kundu vara upp í minst 14 dagar við báti og helikoptara. Soleiðis

teir donsku embætismenninir vóru teir einastu, sum vóru lærdir. Men tað er líkt til, at fólk ikki hugsar um tað.

— Fútin í Føroyum hevur allar uppgávurnar, sum ein politimeistari í Danmark hevur, uttan munn og kleyvsótt og herskylduinnkalling, umframt fleiri aðrar uppgávur, sum mynstring

fólk, so tey hava ferðast kring allar oyggjarnar uttan á Kallsøynni og Kunoyinni.

Gøtuófriður

Grundin til tann nógv á ófriðin í Havnini er m.a., at móguleikarnir hjá teimum ungu eru ov fáir.

Tilboðini til tey ungu eru nógv færri enn í einum býi í Danmark av somu stødd. Ti er nógv fólk á gøtunum, sum skapar ófrið. Tá einki annað er at gera seta tey seg inn í ein bil ella á eitt prutl og koyra aftur og fram til ampa fyrri meðborgararnar.

— Men tað gongur framá, hóast kriminaliteturin er vaksandi. Tað er m.a. ungmannafeløgum at takka. Men trupulleik-

Harafturat miðar uppskotið imóti at flyta meira inn av smærri og biligari prutlum til ein minni toll, meðan tollurin eigur at økja á teimum stóru og dýraru prutlunum, sum í veruleikanum eru motorsúklur.

Vaksandi kriminalitetur

Kriminaliteturin er vaksin tey seinastu árin, ikki minst herverkini og innbrotini. Klerens er av tí áskoðan, at nógvar av hesum gerðum verða framdar, av tí at fólk hava brúkt rúsdrekka á skeivan hátt, ein avleiðing av rúsdrekkalógini —



var hann hetta árið kring alt Grønland.

Fútastarvið í Grønlandi og í Føroyum eru meira sjálvstøðug enn eitt slikt politimeistarastarvið í Danmark — hetta var tað einasta ókið, arbeiðini í Grønlandi og Føroyum minti um hvørt annað.

— Arbeiðið í Føroyum hevur verið ógvuliga áhugavert. Tú hevur havt samband við menniskja líka frá tí, at tað er komið í heim til tað fer í grøvina. I mun til í Danmark hevur fútin um hendi fadriskapsspurningar, og so skal hann eisini vera við til líksýn. Og í hesum tíðarskeiði giftast fólk jú — og borgarligar vigslur hevur fútin í Føroyum eisini um hendi.

— Annars haldi eg, at tað er ikki so litið lógið, at ein danskur embætismaður skal víga Føroyingar — ein leivd frá tí tíðini, tá

og formansstarvið í heilsunevndini, so tað var rættiliga nógv at seta seg inn í ta fyrstu tíðina. Landið er jú eisini eitt annað við einum heilt øðrum mentaliteti.

Dámar veðurlagið

— Umframt at mær hevur dámt arbeiðið, landið og fólk, dámar mær eisini veðurlagið, sigur Klerens, meðan hann smirist. Hvor skuldi trúð ti!

— Tað vil siga, at summarið kundi verið heitari, men veturin er lýggur. Ein merkið ikki tann bitandi kuldin, sum ofta nivir í Danmark. Hóast tað kann vera nógvrur vindur í Føroyum, havi eg ongantið upplivað nakað land, har tað kann vera so stillt sum í Føroyum. Sjálvt á vetri kann ein gera útfærir.

Klerens og konan eru náttúru-

arnir við prutlunum eru ógvuliga stórir, og tað visir seg, at teir eru ringir at sleppa av undan.

— I hesum føri hevði ein prutlbreyt móguliga bött um trupulleikarnar. Ein breyt, har tey ungu, sum dáma gang og ferð kunnu avreagera uttan mun til hámarksferð og aðrar treytir, sum skulu lukast á gøtunum. Slikar breytir eru vørðnar vanligar í donskum býum, sigur Klerens.

Forboð móti tuning-settum

Fráfarni fútin sigur, at landsstýrið hevur fingið eitt lógaruppskot, sum skal seta bann móti at innflyta tey nógvr umrøddu tuning-settini, ið verða sett á prutl fyrri at økja um ferðina.

uttan máthald. Ikki tí, slikt fer eisini fram uttan um okkum, men ikki í so stóran mun ...

Jørðina runt

Klerens fer ikki bara úr Føroyum. Hann leggur arbeiðið frá sær. Hann sigur, at arbeiðið hevur ikki slitið hann, men hann vil leggja frá sær, meðan enn er móguleiki fyrri at koma runt og siggja nakað nýtt.

Konan og hann fara í fyrstu atlogu eina ferð kring jørðina í 30 dagar fyrri at finna, hvagar tey síðan skulu leita burtur við bili.

— Men tað er við sorgblidni at eg fari, men eg havi valt tað sjálvur, sigur Klerens og letur ta hermetiskt tættu hurðina aftur. Klókan er nógvr hendað seina seinrapartin, hann leggur arbeiðið frá sær.